

Saksprotokoll

Høringssvar på NOU 2022-5 Myndighetenes håndtering av koronapandemien – del 2 – Rapport fra Koronakommisjonen

Arkivsak-dok. 202220154
Saksbehandler Kyrre Kvistad

Saksgang	Møtedato	Saknr
Fylkesutvalget 2019-2023	20.09.2022	191/22

Fylkesutvalget 2019-2023 har behandlet saken i møte 20.09.2022 sak 191/22

Fylkesutvalget 2019-2023 sitt vedtak

Trøndelag fylkeskommune gir følgende høringssvar til *NOU 2022: 5 Myndighetenes håndtering av koronapandemien - del 2 - Rapport fra Koronakommisjonen*:

1. Trøndelag fylkeskommune mener at koronakommisjonen har levert omfattende informasjon om hvordan koronapandemien er handtert av myndighetene og det norske samfunnet. Fylkesutvalget deler vurderingen om at myndighetene samlet sett har handtert pandemien på en god måte. Befolkningen, kommunene, statsforvaltningen, helsesektoren og næringslivet har gjort en formidabel innsats og utvist stor omstillingsevne og fleksibilitet.
2. Fylkesutvalget støtter i hovedsak de anbefalinger kommisjonen gir i sin andre rapport. Kommisjonens konklusjoner gjennom læringspunkter og anbefalinger er basert på gjenkjennbare forhold og gir gjennomtenkt og viktig veiledning til bedre håndtering av framtidige kriser.
3. Fylkesutvalget er enig i at det er flere svakheter i den nasjonale beredskapen og det norske beredskapssystemet. Dette gjelder pandemiberedskapen, og generelt for langvarige kriser med omfattende samvirkning mellom samfunnssektorer. Fylkesutvalget er fornøyd med at regjeringen har oppnevnt en totalberedskapskommisjon, slik fylkesutvalget tidligere har anbefalt, for å vurdere hvordan de samlede beredskapsressursene kan benyttes best mulig.
4. Fylkesutvalget mener at det burde vært større grad av differensiering av tiltak mellom regionene. Trøndelag var gjennom hele pandemien bedre stilt enn sentrale østlandsområdet som tiltakene ofte ble begrunnet ut fra. Regionale og lokale forskjeller i smittebelastning og sykehusinnleggelseser burde ha gitt grunnlag for mer geografisk variasjon i tiltak og begrensninger, spesielt for barn og unge og skolene. Trafikklysmodellen var for lite tilpasset egenarten i videregående opplæring. Også ved gjenåpning kunne det vært vurdert geografisk variasjon.

5. Konsekvensene av innreiserestriksjonene må kartlegges og evalueres. Staten bør for eksempel vurdere å innføre flere kategorier for innreise av arbeidskraft slik at tilgangen på arbeidskraft for næringslivet og offentlig sektor blir best mulig sikret i krisesituasjoner.
6. Fylkesutvalget støtter konklusjonen om et europeisk innkjøpssamarbeid for vaksiner. Dette bør også gjelde smittevernutstyr og annet beredskapsmateriell. Nasjonale myndigheter må rette større oppmerksomhet mot forsyningsikkerhet generelt av hensyn til befolkningen, næringslivet og offentlig sektor.
7. Fylkesutvalget vil framheve at kommunene i Trøndelag har spilt en helt avgjørende rolle i handteringen av pandemien, gjennomføring av vaksiner og for å begrense utfordringene ved sykehusene hvor pandemiberedskapen og intensivkapasiteten i Trøndelag generelt var for dårlig. Kommunene i Trøndelag har vist meget stor evne til omstilling og mye kreativitet. Fylkesutvalget er samtidig enig i at kapasiteten til krisehandtering i kommunene må styrkes på de områdene som kommisjonen og statsforvalterne anbefaler.
8. Fylkeskommunen bør bli gitt en mer avklart og formell rolle i beredskapssystemet på regionalt nivå og spesielt under kriser som berører hele regionen og har samvirkningskonsekvenser på tvers av sektorer. Dette kan knyttes til områdene arbeids- og næringsliv og folkehelse og gi staten bedre mulighet til å utnytte fylkeskommunens kompetanse og kapasitet i handteringen av konsekvenser.
9. Fylkesutvalget viser til erfaringene med *Samhandlingsrådet* som Trøndelag fylkeskommune tok initiativ til, og at denne løsningen var vesentlig for felles situasjonsforståelse på alle nivå og på tvers av sektorer og bransjer. Verken Statsforvalteren eller NAV var rigget for eller hadde kapasitet til å fylle funksjonen som fylkeskommunen tok. Det bør også bli vurdert å gi fylkeskommunene større ansvar for økonomiske virkemidler som skal dempe konsekvenser ved kriser. Dette kan spesielt knyttes til næringsliv, kultursektor og kompetanseområdet.
10. Fylkeskommunens ansvar og rolle etter folkehelseloven i beredskapssammenheng og krisesituasjoner bør tydeliggjøres.
11. Fylkesutvalget mener at beredskapslovgivningen må justeres. Fylkeskommunen har ansvaret for regionale tjenester, hvor det av hensyn til brukerne og virksomheten er behov for at kommunenes beslutninger om tiltak er tilstrekkelig koordinert på tvers av kommunegrensene og avklart med fylkeskommunen.
12. Fylkestannhelsesjefene bør bli gitt et definert ansvar for hele tannhelsetjenesten, både offentlig og privat sektor under nasjonale kriser som rammer alle samfunnssektorer.
13. Staten bør foreta en samlet vurdering av akademias rolle i beredskapssammenheng både under og mellom kriser. HUNT COVID-prosjektet er et godt eksempel på et viktig oppfølgingsprosjekt som kan gi ny kunnskap slik at samfunnet blir bedre rustet til å møte framtidige kriser.
14. Fylkesutvalget mener at det er behov for å gå nærmere inn på konsekvenser og beredskapsmessige løsninger for den sørsamiske befolkningen.
15. Fylkesutvalget støtter uttalelsen fra Ungdommens fylkesutvalg Trøndelag.
16. Fylkesutvalget slutter seg for øvrig til fylkesdirektørens drøfting og konklusjon i saken.

17. Fylkesutvalget mener frivillighetens innsats under pandemien må med i evalueringen. Deres innsats var viktig for gjennomføring av viktige tiltak som vaksinerings, arbeid i forhold til flyktninger og ikke minst de som var alene og trengte hjelp. Frivilligheten bør enda sterkere med i beredskapsarbeidet.

Behandling

Tilleggsforslag fra Randi Dille (Sp) pva. Sp, A, SV, KrF, V

17. Fylkesutvalget mener frivillighetens innsats under pandemien må med i evalueringen. Deres innsats var viktig for gjennomføring av viktige tiltak som vaksinerings, arbeid i forhold til flyktninger og ikke minst de som var alene og trengte hjelp. Frivilligheten bør enda sterkere med i beredskapsarbeidet.

Votering

Fylkesdirektørens innstilling	Enstemmig vedtatt
Tilleggsforslag fra Dille (Sp)	Enstemmig vedtatt

Fylkesdirektørens innstilling:

Trøndelag fylkeskommune gir følgende hørings svar til *NOU 2022: 5 Myndighetenes håndtering av koronapandemien - del 2 - Rapport fra Koronakommisjonen*:

1. Trøndelag fylkeskommune mener at koronakommisjonen har levert omfattende informasjon om hvordan koronapandemien er handtert av myndighetene og det norske samfunnet. Fylkesutvalget deler vurderingen om at myndighetene samlet sett har handtert pandemien på en god måte. Befolkningen, kommunene, statsforvaltningen, helsesektoren og næringslivet har gjort en formidabel innsats og utvist stor omstillingsevne og fleksibilitet.
2. Fylkesutvalget støtter i hovedsak de anbefalinger kommisjonen gir i sin andre rapport. Kommisjonens konklusjoner gjennom læringspunkter og anbefalinger er basert på gjenkjennbare forhold og gir gjennomtenkt og viktig veiledning til bedre håndtering av framtidige kriser.
3. Fylkesutvalget er enig i at det er flere svakheter i den nasjonale beredskapen og det norske beredskapssystemet. Dette gjelder pandemiberedskapen, og generelt for langvarige kriser med omfattende samvirkning mellom samfunnssektorer. Fylkesutvalget er fornøyd med at regjeringen har oppnevnt en totalberedskapskommisjon, slik fylkesutvalget tidligere har anbefalt, for å vurdere hvordan de samlede beredskapsressursene kan benyttes best mulig.
4. Fylkesutvalget mener at det burde vært større grad av differensiering av tiltak mellom regionene. Trøndelag var gjennom hele pandemien bedre stilt enn sentrale østlandsområdet som tiltakene ofte ble begrunnet ut fra. Regionale og lokale forskjeller i smittebelastning og sykehusinnleggelseser burde ha gitt grunnlag for mer geografisk variasjon i tiltak og begrensninger, spesielt for barn og unge og

- skolene. Trafikklysmoðellen var for lite tilpasset egenarten i videregående opplæring. Også ved gjenåpning kunne det vært vurdert geografisk variasjon.
5. Konsekvensene av innreiserestriksjonene må kartlegges og evalueres. Staten bør for eksempel vurdere å innføre flere kategorier for innreise av arbeidskraft slik at tilgangen på arbeidskraft for næringslivet og offentlig sektor blir best mulig sikret i krisesituasjoner.
 6. Fylkesutvalget støtter konklusjonen om et europeisk innkjøpssamarbeid for vaksiner. Dette bør også gjelde smittevernustyr og annet beredskapsmateriell. Nasjonale myndigheter må rette større oppmerksomhet mot forsyningsikkerhet generelt av hensyn til befolkningen, næringslivet og offentlig sektor.
 7. Fylkesutvalget vil framheve at kommunene i Trøndelag har spilt en helt avgjørende rolle i handteringen av pandemien, gjennomføring av vaksineringen og for å begrense utfordringene ved sykehusene hvor pandemiberedskapen og intensivkapasiteten i Trøndelag generelt var for dårlig. Kommunene i Trøndelag har vist meget stor evne til omstilling og mye kreativitet. Fylkesutvalget er samtidig enig i at kapasiteten til krisehandtering i kommunene må styrkes på de områdene som kommisjonen og statsforvalterne anbefaler.
 8. Fylkeskommunen bør bli gitt en mer avklart og formell rolle i beredskapssystemet på regionalt nivå og spesielt under kriser som berører hele regionen og har samvirkningskonsekvenser på tvers av sektorer. Dette kan knyttes til områdene arbeids- og næringsliv og folkehelse og gi staten bedre mulighet til å utnytte fylkeskommunens kompetanse og kapasitet i handteringen av konsekvenser.
 9. Fylkesutvalget viser til erfaringene med *Samhandlingsrådet* som Trøndelag fylkeskommune tok initiativ til, og at denne løsningen var vesentlig for felles situasjonsforståelse på alle nivå og på tvers av sektorer og bransjer. Verken Statsforvalteren eller NAV var rigget for eller hadde kapasitet til å fylle funksjonen som fylkeskommunen tok. Det bør også bli vurdert å gi fylkeskommunene større ansvar for økonomiske virkemidler som skal dempe konsekvenser ved kriser. Dette kan spesielt knyttes til næringsliv, kultursektor og kompetanseområdet.
 10. Fylkeskommunens ansvar og rolle etter folkehelseloven i beredskapssammenheng og krisesituasjoner bør tydeliggjøres.
 11. Fylkesutvalget mener at beredskapslovgivningen må justeres. Fylkeskommunen har ansvaret for regionale tjenester, hvor det av hensyn til brukerne og virksomheten er behov for at kommunenes beslutninger om tiltak er tilstrekkelig koordinert på tvers av kommunegrenser og avklart med fylkeskommunen.
 12. Fylkestannhelsesjefene bør bli gitt et definert ansvar for hele tannhelsetjenesten, både offentlig og privat sektor under nasjonale kriser som rammer alle samfunnssektorer.
 13. Staten bør foreta en samlet vurdering av akademias rolle i beredskapssammenheng både under og mellom kriser. HUNT COVID-prosjektet er et godt eksempel på et viktig oppfølgingsprosjekt som kan gi ny kunnskap slik at samfunnet blir bedre rustet til å møte framtidige kriser.
 14. Fylkesutvalget mener at det er behov for å gå nærmere inn på konsekvenser og beredskapsmessige løsninger for den sørsamiske befolkningen.
 15. Fylkesutvalget støtter uttalelsen fra Ungdommens fylkesutvalg Trøndelag.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

16. Fylkesutvalget slutter seg for övrig til fylkesdirektörens dröfting og konklusjon i saken.